

بیمارستان تخصصی شهریار

حاملگی خارج از رحم

تهیه کننده : عبدالله مسن زاده

سوپروایزر آموزشی

با تأیید : خانم دکتر فردی آذر

(متفحص زنان زایمان)

گروه آموزش سلامت بیمارستان :

https://eitaa.com/shahriyar_salamat_group

تاریخ بازنگری: تابستان ۱۴۰۲

در رابطه با پیگیری بعد از عمل، در صورتی که لوله‌ی رحمی شما به طور کامل برداشته نشده باشد، باید سطح هورمون بارداری به طور منظم تا صفر شدن چک گردد؛ در صورت بالا باقی ماندن سطح هورمون بارداری، علت باقی ماندن بخشی از حاملگی خارج رحمی می‌باشد که به درمان دارویی با متوترکسات یا درمان جراحی نیاز دارد.

شانس بارداری موفق بعد از حاملگی خارج رحمی ممکن است کاهش یابد که این به علت ایجاد حاملگی خارج رحمی و تاریخچه بیماری شما بستگی دارد. در صورت باقی ماندن لوله شانس حاملگی موفق بعدی ۶۰ درصد خواهد بود.

عوارض روانی:

حاملگی خارج از رحم یک تجربه ناگوار فیزیکی و روانی است. علاوه بر تجربه از دست دادن حاملگی، در این زنان ترس ناباروری در آینده نیز اضافه می‌شود. احساس کمبود و ناراحتی در این دوران طبیعی است. افسردگی، عصبانیت، سرزنش و احساس گناه نیز ممکن است بروز نماید. در این صورت نیاز به حمایت‌های روحی خانواده و مشاوره روانپزشکی وجود دارد. برای بهبود وضعیت عاطفی و روانی قبل از تلاش برای حاملگی مجدد، گذشت زمان لازم است.

منابع:

کتاب مامایی و بیماریهای زنان دنفورت
بارداری و زایمان ویلیامز

سطح هورمون بارداری کمتر از حد مورد انتظار می‌تواند دال بر حاملگی خارج رحمی باشد.

نقاط احتمالی جنین در حاملگی خارج رحمی

موقعیت جنین در رحم در حالت طبیعی

درمان حاملگی خارج رحمی:

درمان به چند طریق انجام می‌گردد:

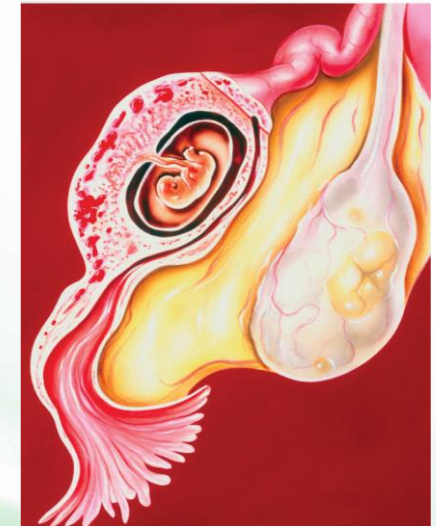
۱- ممکن است داروی متوترکسات تجویز گردد که بر اساس میزان رشد محصول حاملگی می‌تواند به جذب بافت حاملگی توسط بدن و حفظ لوله‌ی رحمی کمک کند.

۲- اگر لوله تحت کشش باشد یا پاره شود، دچار خونریزی می‌شود و باید به طور کامل یا قسمتی از آن برداشته شود. در این موارد نیاز به جراحی اورژانس می‌باشد تا خونریزی متوقف گردد.

۳- جراحی لاپاراسکوپی تحت بیهوشی عمومی ارجح است. این جراحی شامل؛ استفاده جراح از دستگاه لاپاراسکوپ برای برداشتن حاملگی خارج رحمی و ترمیم لوله آسیب دیده است. اگر حاملگی خارج رحمی قابل برداشتن توسط لاپاراسکوپی نباشد، روش جراحی دیگر، از طریق لاپاراتومی یا باز کردن شکم می‌باشد.

تشخیص حاملگی خارج از رحم معمولاً غیر مترقبه بوده و اغلب با ضربه روحی همراه است. خیلی از زنان هنگامی که در حال برنامه ریزی برای بارداری خود هستند، با این تشخیص روبرو می‌شوند.

برخی در حالی به این بیماری پی می‌برند که از حاملگی خود مطلع نیستند و ناگهان باید خود را برای انجام یک عمل جراحی یا درمان طبی آماده کنند. این کتابچه اطلاعات و رهنمودهایی در مورد تشخیص و درمان حاملگی خارج از رحم ارائه می‌دهد. حاملگی خارجی رحمی زمانی رخ می‌دهد که تخمک بارور شده در جایی غیر از داخل رحم در لوله فالوپ ایجاد گردد که به آن حاملگی لوله‌ای گفته می‌شود.

در یک حاملگی طبیعی لقاح اسپرم و تخمک در لوله‌های رحمی صورت می‌گیرد. رویان تشکیل شده، در درون لوله حرکت کرده و بعد از سه تا چهار روز به رحم می‌رسد.

لوله‌ی رحم برای نگه داشتن جنین آمادگی ندارد، در نتیجه حاملگی داخل لوله نمی‌تواند تکامل مناسب داشته باشد و باید درمان شود.

احتمال وقوع حاملگی خارج رحم، یک از پنجاه بارداری می‌باشد.

علل حاملگی خارج رحمی:

- ۱- التهاب یا عفونت داخل لوله‌ی رحم که باعث انسداد نسبی یا کامل لوله شود.
- ۲- بافت فیبروز ناشی از عفونت یا جراحی قبلی روی لوله که حرکت تخمک را مختل کند.
- ۳- چسبندگی ناشی از جراحی لگنی قبلی یا جراحی روی لوله‌ها
- ۴- رشد غیر طبیعی یا اختلال مادر زادی در شکل لوله

چه کسی در خطر ایجاد حاملگی خارجی رحمی می‌باشد:

- ۱- سن مادر بالای ۳۵ - ۴۴ سال
- ۲- سابقه حاملگی خارجی رحمی
- ۳- جراحی شکمی یا لگنی قبلی
- ۴- عفونت لگن
- ۵- سقط‌های عمدی مکرر
- ۶- بارداری بعد از بستن لوله‌ها یا در حضور IUD
- ۷- سیگار
- ۸- اندومتريوز
- ۹- درمان ناباروری یا داروهای استفاده شده در نازایی

علائم حاملگی خارج رحمی:

علائم زیر در تشخیص حاملگی خارجی رحمی کمک کننده است:

- ۱- درد تیز و تیر کشنده که می‌تواند متناوب باشد یعنی ایجاد شود و بهبود یابد و شدت متفاوت داشته باشد. درد در لگن و شکم احساس می‌گردد و گاهی به دلیل تجمع خون ناشی از پاره شدن حاملگی خارج رحمی در زیر دیافراگم به شانه و گردن نیز تیر می‌کشد.
- ۲- خونریزی واژینال که ممکن است از پیروی شما بیشتر یا کمتر باشد.
- ۳- علائم گوارشی
- ۴- ضعف و بی حالی و سنکوپ هنگامی که درد شدیدی که بیش از چند دقیقه طول بکشد داشتید و یا خونریزی داشتید با پزشکتان تماس بگیرید.

حاملگی خارج رحمی چگونه تشخیص داده می‌شود؟

- ۱- معاینه: حاملگی خارج رحمی توسط پزشک شما به وسیله‌ی معاینه‌ی لگنی با وجود درد در ناحیه‌ی درگیر و درد در لمس آن ناحیه و لمس توده تشخیص داده می‌شود.
- ۲- سونوگرافی: پزشک معالج شما سونوگرافی برای بررسی وجود حاملگی داخل رحمی انجام خواهد داد.
- ۳- اندازه‌گیری سطح هورمون بارداری (HCG) نیز حائز اهمیت است.